

Michaela Veselá
Kateřina Pospíšilová

STRÁŽNÍK v okrsku

Michaela Veselá
Kateřina Pospíšilová

STRÁŽNÍK v okrsku

Společně **k bezpečí**

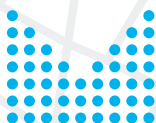
Společně k bezpečí o.s.

pro

PARDOBICE

Městskou policii Pardubice

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Tento materiál vychází díky podpoře Ministerstva vnitra ČR.

STRÁŽNÍK V OKRSKU

© 2009 Společně k bezpečí o.s.

OBSAH

SLOVO ÚVODEM.....	7
1. CÍLE OBECNÍ POLICIE	8
2. OKRSEK	10
Pepa Vymahač a Lojza Okrskář	10
Okénko pro velitele – okrsek a okrskář	12
3. SEZNÁMENÍ S OKRSKEM.....	18
4. ČINNOST V OKRSKU	22
Prostředky (nástroje) prevence.....	24
5. KOMUNIKACE V OKRSKU	32
Uniforma (stejnokroj)	32
Kontakt bezproblémový I	32
Kontakt bezproblémový II	33
Vztah cíle a nástroje.....	37
Kontakt problémový I	37
Kontakt problémový II.....	39
6. HODNOCENÍ PRÁCE OKRSKÁŘE	41
COMMUNITY POLICING – místo závěru	45

SLOVO ÚVODEM

Community policing, spolupráce policie a občanů, každý zná svého strážníka/policistu, policie službou veřejnosti – to jsou pojmy, slova a sousloví, která se v posledních několika letech objevují ve slovníku představitelů obcí, obecních a městských policií i Policie ČR. Někdy jsou to vážně míněné záměry, které se posléze uskutečňují v podobě konkrétních a smysluplných projektů a opatření, jindy bohužel jen prázdné fráze, za kterými ve skutečnosti nelze najít nic hmatatelného. Strážníků a policistů, kteří spravují přidělený okrsek, jsou zodpovědní za tamní bezpečnost a veřejný pořádek, systematicky v něm pracují a jejich práce má skutečné výsledky, je stále menšina; stejně tak jako velitelů, kteří k takovéto práci vedou své podřízené a hodnotí je na základě kvality práce.

V obcích a městech, kde obecní policie má zájem nezůstat jen u slov, se velitelé často zamýšlejí nad tím, jak přesně může takový postup vypadat a v čem konkrétně spočívá. Touto otázkou se zabývala i Městská policie v Pardubicích, která v roce 2009 zahájila projekt „Community policing v práci MP Pardubice“. Jedním z výsledků projektu je i tato příručka. Je určena (nejen pardubickým) strážníkům a může sloužit jako inspirace pro jejich dlouhodobou, systematickou a úspěšnou práci v okrsku.

1. CÍLE OBEČNÍ POLICIE

Cíl své práce si stanovujeme sami, příp. nám ho stanovují naši nadřízení a také právní předpisy. Cíle obecní nebo městské policii určuje zákon a je to stručně toto:

1. přispívat k ochraně bezpečnosti osob a majetku
2. dohlížet na to, aby se dodržovala pravidla, obecně závazné vyhlášky obcí a nařízení obcí
3. dohlížet na dodržování pravidel občanského soužití
4. podílet se na dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích
5. dohlížet na veřejný pořádek a dělat opatření k jeho obnově
6. podílet se na prevenci kriminality
7. dohlížet na čistotu veřejných prostranství
8. odhalovat a projednávat přestupky a jiné správní delikty v působnosti obce

V souhrnu to znamená, že obecní policie se zabývá kontrolou protiprávního nebo sociálně patologického jednání, tedy kriminality. **Kontrola kriminality v sobě zahrnuje represí a prevenci.**

Represe je potlačení kriminality za použití určených prostředků zákonné povahy, které se někomu nemusejí líbit a může jejich použití pociťovat jako újmu. Při uplatnění represe se zabýváme tím, co se už stalo.

Prevence je ovlivňování příčin kriminality za účelem jejich odstranění nebo omezení (zmizí příčina, zmizí následek, nebude kriminalita). Zabývá se tím, co se může stát.

Prevence a represe jsou samostatné formy kontroly kriminality, které se navzájem ovlivňují a prolínají. Jedna bez druhé se ovšem neobejdou.

Každý z cílů, které jsme uvedli v úvodu, se dá plnit oběma formami. Chránit něčí bezpečnost můžete tím, že chytáte porušovatele pravidel a odlehčujete jejich peněženkám, stejně jako tím, že upozorníte majitele domu na to, že jejich dveře

a okna nejsou zabezpečena zrovna moc dobře. Obě cesty vedou ke stejnému cíli. Dobré je, když zkusíte kráčet po obou. Někdy je k tomu třeba rozdělit si úkoly, protože jeden strážník doširoka rozkročený tak, aby mu každá noha kráčela po jiné cestě, by se taky mohl jednou přetrhnout.

2. OKRSEK

Velitel mi řekne, že jsem od příštího měsíce okrskovým strážníkem. Jak se liším od ostatních strážníků? Dělam něco úplně jiného? Mám najednou jiné úkoly? Oni budou dělat normální, pořádnou práci a lovit darebáky a já si budu zatím povídat s babičkama v parku o jejich psech a chodit přednášet dětem do školy?

PEPA VYMAHAČ A LOJZA OKRSKÁŘ

Každý strážník je jakýsi „vymahač“ vyhlášek, zákonů a pravidel soužití. Někdo něco nedodrží, na čem jsme se nějak dohodli (zákon je také forma dohody) a strážník je tu od toho, aby mu to připomněl. Jestli to udělá pokutou, domluvou nebo nějakým jiným opatřením, je jedno. Okrskář je ale trochu jiný strážník. Zabývá se především příčinami protiprávního jednání. Hledá je, snaží se je pojmenovat a najít cesty k jejich odstranění.

Všichni strážníci plní stejné cíle – úkoly, a to ty, které jim stanoví zákon. Rozdíl je jen v tom, JAK je plní. Cíl zůstává stejný, ale cesta se liší. Všichni protiprávní jednání KONTROLUJÍ, jen někteří používají více nástroje represivní a jiní nástroje preventivní.

Strážník **VYMAHAČ** se zabývá především tím, ŽE se něco děje, tj. reaguje na špatné chování a jednání trestem. Dává pokuty, aby se to příště neopakovalo. Jeho role je především represivní. Plní úkoly obecní policie stanovené § 2 zákona o obecní policii tím, že používá především nástroje represe.

Strážník **OKRSKÁŘ** se zabývá především příčinou, PROČ, tj. hledá důvod, který je za špatným chováním a jednáním. Pokusí se najít a odstranit příčinu toho, proč se něco děje špatně. Když se odstraní příčina, zmizí i následek. Plní úkoly obecní policie stanovené § 2 zákona o obecní policii tím, že používá především nástroje prevence kriminality.

Oba jsou ale stále stejní strážníci. Okrskář dává také pokuty a vymahač si všímá příčin, ale než si vymahač začne všimát pří-

čin, zabývá se především skutkem, který se už stal = REPRESÍ. Než dá okrskář pokutu, zabývá se především příčinou a hledá cestu k tomu, aby se příště skutek nestal a nebylo co pokutovat = PREVENCÍ.

Modelová situace: *auta stojí na zákazu stání*

Vymahač – udělí pokutu. Značku vidíš, znáš, víš, co znamená, a proto tady nemáš stát. Buď se poučíš a příště tu stát nebudeš, protože víš, že to tu hlídám, anebo tu zase budeš stát a pocítí to tvoje peněženka. To je tvoje volba. Prostě dělej, co máš dělat a všechno bude O.K. **Můj úkol je hlavně trestat.** Nejdřív pokuta (domluva) a pak velké přemýšlení a chápání. Od chápání je tu kolega Lojza Okrskář.

Plním tyto cíle: chráním bezpečnost (ostatní před tebou); dohlížím na provoz a jeho bezpečnost (ty se chováš nebezpečně); projednávám přestupky (zrovna ten tvůj); provádím prevenci (dám ti pokutu, abys to příště nedělal)

Okrskář – celou situaci posoudí. Proč to auto stojí zrovna tady? Dá se tu parkovat jinde? Komu patří? Nebydlí ten člověk tady v ulici a nemá strach, že když dá auto za roh, tak mu ho vykradou? Je ta značka dobře vidět? Je to vůbec místo, kde ta značka má být? Není tu zbytečná? Neparkují tu auta jen večer, kdy tu stejně nikomu nepřekážejí? Nechtělo by to dodatkovou tabulku, od kdy do kdy zákaz platí? **Můj úkol je hlavně přemýšlet.** Nejdřív přemýšlím, proč se to děje a jestli dám pokutu, nebo nedám, to se ještě uvidí podle okolností, ale není to můj hlavní úkol. Od toho je kolega Pepa Vymahač.

Plním tyto cíle: chráním bezpečnost (abyste si vzájemně neubližovali); dohlížím na provoz a jeho bezpečnost (je to auto skutečně nebezpečné?); projednávám přestupky (stojí na zákazu); provádím prevenci (hledám příčinu, proč to děláš, a když najdu takovou, která není v tvých rukách, tak jí zkusím odstranit, když je to jen tvoje lenost a darebáctví, tak ti dám pokutu stejně jako Pepa Vymahač).

2. OKRSEK

Přítomnost Pepy Vymahače je tím víc úspěšná, čím víc je nečekaná. Pepa se proto zjevuje znenadání, projíždí autem, **slídí a vyhledává, tedy LOVÍ**. Každá velká pravidelnost v jeho konání vede k tomu, že chroničtí přestupci si z něj nic nedělají, vždycky počkají, až přejde a pokračují ve své činnosti.

Přítomnost Lojzy Okrskáře je tím úspěšnější, čím je pravidelnější a více očekávána. Je nutné, aby byl na místě, když tam má být, aby sledoval a hlídal veřejný prostor, když se to od něj čeká. Ať prší nebo sněží, je čas na obchůzku, a proto je okrskář tady. Jeho přítomnost dodává okrsku jistotu. Chodí **pěšky, zvolna a v klidu, tedy STŘEŽÍ**.

Obec potřebuje Pepu Vymahače úplně stejně jako Lojzu Okrskáře. Pepa je tu hlavně kvůli těm, kteří si zásadně určují vlastní pravidla a nebudou se přece ničemu přizpůsobovat, neboť oni nejlíp vědí, co se má, a jsou ze všech nejmazanější! Kvůli těm, co hledají, co kde ukrást a zničit a jak si z veřejného udělat své vlastní. Pepa mezi ně a ty ostatní staví hráz – chrání lidi, kteří dodržují pravidla před těmi, kteří je nedodržují. Lojza je tu hlavně proto, aby o pravidlech přemýšlel - jestli život usnadňuje nebo komplikují - a taky proto, aby hledal situace a příčiny, které darebákům umožňují, aby ostatním pili krev. A taky proto, aby se stal správcem toho, co je veřejné.

OKÉNKO PRO VELITELE – OKRSEK A OKRSKÁŘ

Rozhodnutí, že rozdělíte vaše území na okrsky a v nich se budou pohybovat okrskoví strážníci, pravděpodobně něco předcházelo. Buď požadavek obce, nebo váš nápad, nebo cokoliv jiného. V každém případě se nenechte strhnout vírem nadšení a vyvarujte se chyb, které udělali už jiní před vámi. Už tu bylo víc takových, kteří honem rozdělili celé své území na okrsky, všem strážníky představili, vyrobili tisíce vizitek a pak zjistili, že buď nevědí, co tam vlastně budou dělat, anebo mají na takové plány málo lidí. Výsledky byly rozpačité.

KDO BUDE DĚLAT OKRSKÁŘE?

Nejdřív se zamyslete nad tím, kteří z vašich strážníků se k takové práci vůbec hodí. Vhodné lidi bude mít každý z vás. Hledáte člověka schopného chápat souvislosti, dobrat se příčin, nebojácného, přátelského, samostatného, dobře komunikujícího se schopností pozorovat. Člověka, který se hned neuráží, když mu někdo řekne cosi od plic, nevytahuje se na lidi, protože ON je STRÁŽNÍK. Jestliže s okrskáři teprve začínáte, vycházejte z toho, že ten první – ti první – se to nemají moc od koho naučit a odkoukat, budou to tedy muset vykoumat sami. Proto je volba velmi důležitá. Taky by se tomu neměli úplně bránit, měli by mít chuť do toho jít nebo alespoň vyloženě neprotestovat.

POZOR! Okrskář se vyznačuje především aktivitou! Jeho hlavním úkolem není chodit v uniformě po okrsku a svou pouhou přítomností vytvářet bezpečný prostor. Nevykonává klasický dohled, ale vyhledává jevy ovlivňující bezpečnost osob a majetku v obci a eliminuje je. Není to tedy rozhodně klasická pěší hlídka. Navíc bude chodit sám. Více okrskářů v jednom okrsku znamená především zmatek.

JAK ROZDĚLIT ÚZEMÍ NA OKRSKY?

To je na vás. Vytvořte tolik okrsků, kolik máte pro začátek vhodných strážníků. Jestliže máte dva, pak budou okrsky dva, jestliže tři, tak tři. Neznamená to navíc, že celé vaše území je nutné na okrsky rozdělit. Jestliže máte velké území a málo vhodných okrskářů, tak prostě z celého území vyberte takovou lokalitu, která je pro okrskovou práci vhodná a do ní okrskového strážníka přidělte.

Vhodná lokalita je pro začínající okrskáře taková, kde se děje něco, co se dá řešit zejména nástroji situační prevence. Je to obytná zóna s parkovišti, hřištěm, nějakými firmami... a řeší se tam jakési řešitelné problémy. **Pamatujte na to, že potřebujete výsledky!!! Okrskář, rozhodně ten pilotní, by měl být úspěšný a mělo by být jasné, že právě toto opatření,**

tj. vytvoření okrsku a přidělení strážníka-okrskáře do něj, bylo to pravé! Nezačínejte obtížnými lokalitami, kde se kumuluje obrovské množství problémů, to chce už zkušenost.

KOLIK ČASU MÁ STRÁŽNÍK V OKRSKU TRÁVIT?

Znovu to přizpůsobte svým personálním možnostem. Rozhodli jste se přeci jen rozdělit na okrsky úplně celé vaše území? Pak se může stát, že nebudete mít dost strážníků, aby pokryli okrskářenání na celý úvazek. Navíc to někdy není ani třeba. Rozmyslete si a svým strážníkům řekněte přesně, jaký typ okrskáře vlastně jsou:

- a) „na celý úvazek“: je v okrsku 5 dnů v týdnu po celou svou pracovní dobu a jinými činnostmi ho nepověřuji
- b) „na část úvazku“: vyhrazené dny, tj. je ve svém okrsku vždy celý den v týdnu, ale není to 5 dnů, nýbrž 1 až 4. Má pevně určeno, který to je den.
- c) „na část úvazku“: vyhrazené hodiny ve vyhrazené dny, např. každou středu od 10 do 15 apod.

Nejvýhodnější pro okrsek je samozřejmě **okrskář, který v něm tráví každý den a celý týden**. To ale pouze za předpokladu, že dopředu víte, co tam bude dělat, že je to člověk, který to dělat chce, je naprosto samostatný a má dobře sestavenou pracovní náplň. Vzhledem k tomu, že bude celý den chodit sám, může se cítit izolovaný od dění na služebně. Navíc by měl mít v okrsku nějaké zázemí, kde se ohřeje, odpočine si, nají se. Takové zázemí by mu měla obec vytvořit, jestliže chce, aby v okrsku byl.

Kompromisem je **okrskář ve vyhrazených dnech**. V okrsku je každé pondělí, středu a pátek (například). Je ovšem nutné, aby se jednalo o pevné a stále stejné dny. Okrsek si na něj musí zvyknout, utajení a překvapení nejsou žádoucí. Na rozdíl od běžného strážníka se nikde nemá objevovat nečekaně. Jeho náplň práce je stejná, jako u okrskáře na celý úvazek, ale ve dnech, kdy se v okrsku nepohybuje, dělá jinou

činnost podle rozpisu. Měl by ji ale dělat mimo svůj okrsek. Neztrácí kontakt s kolegy, může si s nimi o nové práci povídat, na druhou stranu ho to od ní odvádí a může se stát, že je poněkud rozpolcený. Chvilí trvá, než se naučí rozlišovat, kdy je spíš represivní a kdy preventivní. Také nastavit hodnocení práce takového strážníka bude obtížné.

Okrskář úředního typu je ten, který je v okrsku jen **ve vyhrazených hodinách**. Například každé pondělí od 14 do 17 hodin. Bude to plnit zřejmě pouze ten cíl, že obyvatelé lokality budou mít „svého“ strážníka, kterému budou moci adresně sdělovat své stesky. Něco jako mobilní kancelář. Nicméně se může stát, že jste k této variantě tlačeni. Pak ji volte, ale všechny kolem upozorněte na úskalí a možnosti, které varianta má.

Občas se stane, že jste okolnostmi tlačeni do obsazení okrsků okrskářem, přestože pro to nemáte vhodné lidi nebo vůbec žádné lidi. Od zadavatele žádejte co nejpřesnější specifikaci zakázky - k čemu přesně chce, aby tam okrskář byl? Někdy se totiž stává, že lokalita chce okrskáře jen proto, že ho má nějaká jiná nebo proto, že v dotazníkové anketě si občané přejí svého strážníka. Jestliže nemáte možnost o tom rozhodnout nebo se přesně vyjádřit, pak se jako určité řešení právě jeví okrskář úředního typu. Okrskáře lokalitě dodáte, lokalita je spokojená, stesky utichnou a je po problému.

V každém případě strážníkům, kteří se stanou okrskáři, velmi přesně sdělte:

- a) *Proč je zrovna on/ona okrskářem.*
- b) *Proč právě v tomto okrsku.*
- c) *Co tam budou přesně dělat.*
- d) *Kolik času tam mají trávit.*

Jestliže by snad měl strážník v okrsku trávit jednu hodinu z celého týdne, pak je stále nutné, aby to byla přesně stanovená hodina v přesně stanovený den. Jeho přítomnost musí být všem známá a musí být naprosto pravidelná. Vyvarujte

se proto určení typu – okrskář bude v lokalitě vždy tři dny v týdnu podle volby a okolností. Tedy, že jeden týden tam bude ve středu, čtvrtek a pátek a druhá v pondělí a ve čtvrtek a v pátek. Je nutné do toho vždy vložit PRAVIDELNOST. Jakmile vejde ve známost, že okrskář v okrsku je a má být, pak počítejte s tím, že jeho přítomnost budou občané sledovat a každá nepravidelnost jeho práci znehodnocuje.

JAK MÁ BÝT OKRSEK VELKÝ?

Okrsek by měl být tak velký, aby ho okrskář mohl projít během vyhrazené doby pěšky, a to volnou chůzí. Potřebuje v něm získat místní znalost, pamatovat si, kde sídlí která firma, hospoda, kde žijí chroničtí stěžovatelé, kde je úřad, kde jsou riziková místa a také potřebuje prostor pro to, aby podněty z okrsku byl schopen nějak zpracovat, někam přenášet a cosi řešit. Příliš velký okrsek znemožňuje efektivní práci, příliš malý okrsek nevyužívá dostatečně strážníkův potenciál.

Velitel, který chce měnit způsob práce oddělení, musí dát svým strážníkům jasný signál, co se od nich nově očekává, jaké je nové zadání. **Setkávejte se s okrskáři** – buď s každým zvlášť, nebo se všemi najednou na skupinové poradě – formu si zvolte tak, jak je to pro vás jednodušší. Ptejte se jich na to, jakým způsobem jejich práce probíhá, co řeší, s jakými problémy se setkávají. Pokud mají strážníci podávat o své práci hlášení, je dobré s nimi hlášení ústně probrat, ptát se na jejich interpretaci, na jejich názor. Tam, kde uvidíte, že si nevědí rady, je na vás, abyste je podpořili, pomohli jim, ukázali jim další možné cesty. Slabým místem bývá navázání vztahu s lidmi z lokality – strážníci nebývají příliš zběhlí v komunikaci, nikdo je to neučil. Přesvědčte je, že komunikace je klíčová a pokud je to možné, zajistěte pro ně základní vzdělávání v komunikačních dovednostech. Nechtějte po svých podřízených jen čísla, ale výsledky, které mají smysl. I ty se pak dají zobrazit do statistik.

Pro okrskáře je také důležité setkávat se – pokud možno pravidelně – s ostatními svými kolegy okrskáři. Okrskáři pracují většinu času sami a mají málo možností své pracovní záležitosti s kýmkoliv sdílet. Proto je pro ně nanejvýš důležité podělit se o své problémy s kolegy, kteří jsou na tom podobně. Velitel by měl možnost nebo dokonce nutnost komunikace a předávání informací mezi strážníky navzájem zajistit. Říká se tomu **intervize** a jde o jeden z efektivních nástrojů práce s lidskými zdroji. Kolegové okrskáři se můžou na společných setkáních navzájem podporovat, sdílet své zkušenosti a jeden druhému nabídnout zpětnou vazbu. Podobnou odbornou metodou personální práce, která může významně podpořit profesní růst vašich zaměstnanců, je **supervize**. Supervize může pomoci supervidovaným jedincům nebo týmům vnímat a reflektovat svou vlastní práci a nacházet nová řešení problematických situací. Supervisor – erudovaný odborník v oblasti psychologie, andragogiky, supervize apod. – se schází se strážníky k rozhovorům, během kterých probírá výkon jejich profese, pomáhá řešit různé konflikty, zátěžové situace, nejasnosti atd. **Supervize i intervize posilují odborný i osobní rozvoj vašich podřízených a chrání je před syndromem vyhoření.**

3. SEZNÁMENÍ S OKRSKEM

Jsem okrskovým strážníkem, velitel mi řekl, kolik času mám v okrsku trávit a co bude na mé práci hodnotit. Zítra jdu do okrsku poprvé oficiálně. Mám se někam chodit představovat Mám se bavit s lidmi na ulici? A co jim mám říkat? Nebude to vypadat hloupě?

Seznamovací fázi nelze nikdy uspěchat. Nedělejte nic, co se vám příčí anebo vám přijde trapné. Jste strážník, ne sociální pracovník, ani podomní obchodník. Děláte dál jen svoji práci. Držíte se pořád stejných cílů. Není třeba ihned po vstupu do okrsku začít horečnatě vyvíjet nějakou aktivitu, oficiálně obíhat kohosi a fotit se do novin. Nejste starosta, ani filmová hvězda. **Jste okrskář - strážce veřejného území.** Tedy takového, které se tváří, že je všech, ale vlastně není ničím. Všech je, když ho mají využívat: „*Máme právo sedět v parku... máme právo zevlovat na chodníku... máme právo hrát si na hřišti... máme právo užívat zeleně...*“ A ničím, když se o něj mají starat: „*To není můj papír, co leží na zemi... to není můj sporák, který stojí na ulici vedle popelnice...*“

Zkrátka je tu najednou někdo, kdo se bude chovat a tvářit tak, že to, co bylo ničím a všech, je jeho. V dobrém i ve zlém a ostatní si na to budou muset zvyknout. Taky v dobrém i ve zlém. Tedy se jim to někdy bude hodit, a jindy ne. Hodit se jim to bude zejména tehdy, když budou chtít po někom konkrétním, aby zjednal nápravu všeho možného, a už méně, když budete chtít něco po nich. A s vámi to bude stejné. Někdy bude dobré být okrskářem - správcem panství, a někdy to bude spíš k vzteku.

Když na sebe oficiálně upozorníte obyvatele okrsku příliš brzy, začnou mít směrem k vám řadu očekávání, budou se na vás obracet v řadě věcí a vy budete poznávat své území pouze jejich očima, ne svými. To je zbytečné riziko. Takže se s okrskem seznamujte tak dlouho, jak je třeba – bude to odvislé od toho, na jaký úvazek okrskovým strážníkem jste.

FÁZE OŤUKÁVACÍ

Zvolna si projděte celý váš okrsek. Jen se dívejte a zapisujte si do paměti, kde co stojí, jak se která ulice jmenuje. Procházejte území, jako kdybyste o něm zrovna dočetli nějakou náramně zajímavou knížku a teď jste se chtěli podívat, jak to tam vypadá doopravdy. Kde jsou obytné domy, školy, úřady, obchody, hospody, jaké firmy tam sídlí a čím se zabývají. Když se to nedá poznat z názvu, tak si ho napište a pak se podíváte na internet. Dopředu si můžete připravit i mapku, jestli jste tam poprvé. Základní informace získáte také z místního zpravodaje, internetu a od vašich známých nebo kolegů strážníků. Také chtějte vidět podněty a stížnosti občanů, které na obecní (městský) úřad doputovaly a týkaly se vašeho okrsku. Chodte zvolna, nepobíhejte, s nikým není nutné navazovat hovory, ledaže by někdo navázal hovor s vámi. Rozhlížejte se okatě, nic neskrývejte, zapisujte si, co je třeba a používáte-li v práci fotoaparát, pak si foťte, co potřebujete.

FÁZE PÁTRACÍ

Děláte totéž, jako v předchozí fázi, ale začínáte se na území dívat policejními očima. Všimněte si stavu budov, umístění dopravních značek, stavu zeleně a veřejných prostranství. Zmapujte si všechny „uličníky“ = lidi, kteří na ulici tráví daleko víc času než jiní a považují ji víc za svou než ostatní. Nemusí jít nutně jen o lidi bez domova, kteří na ulici přímo bydlí, ale i o mladé lidi, kteří jen tak posedávají po kandelábrech, povalují se v trávě a vykládají nebo se shlukují na lavičkách u hřiště a mnoho dalších. Ne každý uličník je hned výtečník, kterého budete muset usměřňovat. V každém případě ale všichni uličníci budou s vámi v intenzivnějším kontaktu než ti, kteří se zdržují víc doma nebo v práci. Oni si vás prohlížejí stejně, jako vy je, protože jsou zvědaví, co to má znamenat.

3. SEZNÁMENÍ S OKRSKEM

FÁZE SEZNAMOVACÍ

Je čas se seznámit s obyvateli. Jakmile budete vědět, že okrsek znáte a víte už, co by bylo třeba změnit, tak o sobě dejte vědět oficiálně. „Uličníci“ už o vás vědí a je možné, že s vámi už kontakt navázali. Pokřikují po vás, něco po vás chtějí, jen tak si povídají, něco vykřiknou a utečou....to všechno jsou obvyklé formy prvokontaktu. Není třeba jim přikládat jiný význam než ten, že si vás všimli a teď by se rádi dozvěděli, co od vás mají čekat. Až doteď byly veřejné prostory především jejich, takže na nějakého správce se moc netěší anebo neví, co od něj mají čekat.

„Oficiálně“ znamená, že dáte vědět obyvatelům, že mají okrskového strážníka. Jestliže se pro tyto účely necháte někde fotit, vybavíte se vizitkou nebo se budete osobně představovat jménem, je celkem na vás. Někdo preferuje jeden nástroj, jiný se bez něj obejde, další z toho nemá dobrý pocit. Důležitější než to, že máte modré oči, hnědé vlasy a čepice vám fakt sluší, je to, co od vás má kdo čekat a kde vás najde.

Optimální je **leták nebo jiná forma psané informace** se sdělením: *V okrsku XY, který je ohraničený ulicemi Javorová, Dubová, Kaštanová a Akátová až ke škole (připojit mapku je užitečné), působí okrskový strážník Jan Horák. Zastihnete ho tam každé pondělí a středu od 8.00 do 15.00. Je tam proto, aby ....., a vy se na něj můžete obracet v těchto věcech .....*

Tato informace by se měla objevit v místním tisku nebo zpravodaji, měla by být přístupná na úřadě, na služebně a měla by oficiálně doputovat do všech veřejných institucí v okrsku – do škol, domovů pro seniory (v případě škol, domovů pro seniory apod. se nemusí vždy jednat o veřejné služby, může jít o školy soukromé, ale to je jedno) apod. Rovněž by měla být dostupná na webových stránkách města (obce).

Podobně je možné využít také **vizitky**. Rozmyslete si předem, jak budete s vizitkami následně nakládat – zda je budete mít u sebe a dávat je do rukou občanům, se kterými přijdete do kontaktu, nebo jestli budou volně ležet např. u vstupu do vaší

služebny, v informačním centru obce/města, někde na obecním/městském úřadě apod. Podle toho se rozhodněte, jaké údaje budou na vizitce uvedeny – jméno a příjmení, telefon na pevnou linku, telefon na mobil, e-mail, adresa služebny, vymezení okrsku, pracovní doba, ... **V případě, že budete vizitky nosit u sebe a rozdávat lidem, se kterými přijdete v lokalitě do kontaktu,** můžete uvést maximum kontaktů, které chcete a považujete za užitečné. Tento způsob distribuce vizitek totiž významně snižuje riziko zneužití – vizitku dostane jen ten, s kým osobně jednáte a kdo usoudíte, že vám nebude volat nebo psát jen tak z dlouhé chvíle. *Základními údaji jsou vaše jméno a příjmení, telefonický nebo e-mailový kontakt, na kterém je možné vás zastihnout, a adresa služebny.* Pokud uvádíte číslo mobilního telefonu, doporučujeme uvést současně, od kdy do kdy je možné se vás na tomto čísle dovolat. Při předávání vizitky můžete také vašeho klienta upozornit, že na mobil vám může volat v pracovní době, jindy nebo v akutním ohrožení ať kontaktuje linku 156 (nebo jiné číslo, které funguje 24 hodin). Případně je nutné zajistit přesměrování hovorů v době, kdy telefon není aktivní. Jestli se rozhodnete uvést e-mailový kontakt, jde o to, kdo má ke schránce přístup a kdo ji vybírá – zda jen vy, nebo je to jedna schránka pro celé oddělení, nebo jedna schránka pro celou organizaci. Ideální je, pokud je to pouze vaše schránka, nebo pokud jde o schránku na dotazy, podněty a připomínky občanů, kterou vybírá jeden pracovník, který e-maily třídí a předává je následně svým kolegům k vyřízení (podle toho, kterého okrsku se podnět týká). Je důležité vědět a příp. o tom občany informovat, kdy se k vám zpráva dostane a za jak dlouho ji můžete vyřídit. Uvádět vymezení okrsku je užitečné, fotografie je nadbytečná. Obličej si obvykle lidé zapamatují spíše z opakovaného osobního kontaktu než z fotografie.

V případě, že vizitky budou volně přístupné v podstatě komukoliv, doporučujeme uvádět jen nejdůležitější kontakty – jméno, příjmení telefon na pevnou linku, nebo pracovní mobil (který je zapnutý jen v pracovní době), číslo 156 a adresu služebny. Vymezení okrsku je opět volitelné a jistě užitečné.

4. ČINNOST V OKRSKU

Všichni už mě znají a já celkem znám okrsek. Co tam mám vlastně ale dělat? Místo pokut domluvy, vyslechnout stížnosti? Besedovat? Navštěvovat školy?

Vaší hlavní činností bude **prevence**. Budete vyhledávat rizikové jevy a předvídat, co by se mohlo stát. Budete prognózovat kriminalitu. Trochu pátrat, trochu věštit, ale hlavně hledat řešení. To nedokáže každý. Budete muset být aktivní, ne reaktivní. Procházení se po okrsku v uniformě a bezcílné bloumání a čekání, co se kde přihodí nebo nepřihodí, není aktivní vyhledávání příčin a příležitostí.

Prevence se vykonává buď **prostřednictvím práva a výchází z odstrašujícího účinku trestu**, a pak se jí říká *generální prevence*. To jsou pokuty, napomenutí, předvolání k podání vysvětlení nebo taky zavření do vězení, což je parketa jiné firmy. Generální prevence se vás také týká, takže jestliže usoudíte, že je třeba pokutovat, pokutujete. Jen to není vaše hlavní činnost a moc se na to nezaměřujte a v žádném případě byste za to neměl být hodnocen. Nebo se vykonává **prostřednictvím specifických činností z oblasti ne-trestní** a na nich se podílí, kromě vás, i celá řada dalších subjektů. Rodina, školy, nejružnější úřady, kroužky pro mládež, spolky rybářů nebo atletů, církve a mnoho dalších. Tohle vaše parketa naopak bude. Jenom se potřebujete vyznat v tom, co máte dělat vy a co budou dělat ti ostatní. Není nutné a lze to dokonce považovat za nesmyslné, abyste všichni dělali totéž – chodili přednášet dětem do škol, že krást se nemá a mají si dávat pozor na mobil, aby jim ho nikdo neukradl, a seniorům do domova důchodců, že si mají zamykat dveře a neotvírat cizím lidem. Jsou to sice záslužné aktivity, ale okrsek jimi nevytrhnete.

CÍLOVÉ OBJEKTY VAŠEHO PŮSOBENÍ JSOU:

- a) Ti, co dělají cosi nekalého = PŘESTUPCI, PACHATELÉ
- b) Rizikové situace
- c) Ti, kterým se stala újma = OBĚTI

DRUHY PREVENČE, KTERÉ SE VŮČI CÍLOVÝM OBJEKTŮM POUŽÍVAJÍ, JSOU:

- **Prevence situační** – se zabývá ochranou veřejného pořádku, zdraví, životů a majetku, a to prostřednictvím technické, fyzické nebo režimové ochrany. Vychází z kriminologických teorií, že určité skutky se dějí v určitém čase, na určitých místech a za určitých okolností, a proto je možné jim předejít. Bud' tím, že pachateli ztížíte spáchání skutku, anebo tím, že vytvoříte podmínky pro jeho lepší odhalení a dopadení. **A to je přesně vaše hlavní parketa!**
- **Prevence sociální** – jedná se o všeobecnou prevenci všeho nekalého, která je vždycky součástí sociální politiky státu nebo obce a soustředí se především na změnu nepříznivých společenských podmínek. Třeba v oblasti trávení volného času, zlepšování životní úrovně, vzdělávání, resocializaci a tak podobně. **Celkem nic moc pro vás, takže to přenechejte jiným.**
- **Prevence viktimizace** – ta se zabývá snižováním rizik reálného ohrožení kriminalitou (že se konkrétní člověk stane obětí kriminality) a zahrnuje v sobě kombinaci situační prevence a správného chování, abyste se obětí nestali, případně správné reakce na situaci, kdy to už významně hrozí. Zabývá se také pomocí obětem kriminality. **To je také vaše oblast působení.**

PROSTŘEDKY (NÁSTROJE) PREVENCE

K tomu, abyste prevenci mohli dělat, potřebujete používat nějaké nástroje. Půjde o preventivní opatření, ať už samostatná nebo celé soubory, které budou směřovat buď k jednotlivým druhům protiprávního jednání, nebo k jednotlivým cílovým skupinám. Tato opatření buď provádíte sami, anebo ve spolupráci s jinými subjekty. V takovém případě se bude obvykle jednat o ucelené programy prevence.

1. Konkrétní aktivity v oblasti situační prevence

V situační prevenci se soustředíte na ovlivnění časových, místních a dalších okolností, které jsou nějak nepříznivé a které zvyšují riziko, že při nich nastane nějaký problém (někdo něco ukradne, někoho přepadne, stane se dopravní nehoda apod.). Do aktivit situační prevence se můžete pustit sami a hned, jakmile začnete v okrsku pracovat. Postupně ale budete potřebovat, aby vám ve vašich záměrech pomohly i další organizace a úřady, nejčastěji různé odbory obecního/městského úřadu.

Vaším hlavním úkolem v oblasti situační prevence bude nejprve **identifikovat** ony rizikové okolnosti a následně je řešit buď sám/sama, nebo s pomocí někoho dalšího. Identifikace vypadá tak, že při pohybu v okrsku si všímáte všeho problematického a rizikového:

Na **veřejných prostranstvích** to může být např. *osvětlení* (Je dostatečné? Chybí někde? Nefunguje někde?), *zeleň* v okolí budov a v parcích (Je neupravená, je kolem nepořádek, odpadky, vytváří ne-bezpečný prostor?), *místa poškozená vandalismem* (Kde ta místa jsou? Proč právě tahle? Jak jsou poškozena? Jsou ničena opakovaně? Nebylo by vhodné použít jiný materiál, který se dá obtížně ničit – např. u laviček, košů atd?), *parkování* (Jsou značky regulující parkování umístěny logicky a smysluplně? Jsou parkoviště dostatečně osvětlena? Respektují řidiči zákazy parkování? Pokud ne, proč? Je v obci/městi dostatek parkovacích míst?), *prostorové uspořádání*

zástavby (Jsou ideálně umístěna a zabezpečena dětská hřiště, pískoviště, zastávky veřejné dopravy, pěší zóny, tržnice atd.), *místa, kde se scházejí osoby, které jsou okolím vnímány jako rizikové* – uživatelé drog, bezdomovci, opilci atd. (Proč se scházejí právě tam? Chovají se problematicky – obtěžují okolí, páchají přestupky nebo trestné činy? V kterou denní dobu se na tom místě vyskytují a proč?), *umístění odpadkových košů* (Chybí někde? Vyvážejí se dostatečně často? Jsou zdemolované?), ...

V případě **soukromého majetku** si budete všimnout nejčastěji *zabezpečení domů a bytů* (Byly by vhodné bezpečnostní zámky, mříže, nepřetržité zamykání domu? Jak jsou umístěny dopisní schránky? Jak odpadkové kontejnery – jsou v uzavřeném prostoru, nebo volně přístupné komukoliv? Jak vypadá zeleň, chodníky v okolí?)

Významnou pomoc v oblasti situační prevence pro vás můžou představovat **Evropské normy pro prevenci kriminality**. Můžete se o ně opřít jako o argument v prosazování změn v okrsku a mohou vám sloužit také jako návod pro to, co a jak lze v oblasti situační prevence uskutečnit. Uvádíme zde základní přehled těch, které jsou platné v ČR:

ČSN EN 14383-1

Prevence kriminality – Plánování městské výstavby a navrhování budov – Část 1: Definice specifických termínů
Obsah: Norma je terminologickým slovníkem, obsahujícím definice specifických termínů z oblasti prevence kriminality, používaných v normách řady 14383-3. Jednotlivé termíny jsou v češtině, angličtině, němčině a francouzštině, v češtině a angličtině pak jsou k jednotlivým termínům definice.

ČSN P CEN/TR 14383-2

Prevence kriminality – Plánování městské výstavby a navrhování budov – Část 2: Plánování městské výstavby
Obsah: Norma je určena pro projektování veřejných prostorů jak v nových, tak ve stávajících obytných loka-

litách. Norma poskytuje směrnice pro odhad rizika kriminality a/nebo obavy z kriminality a pro volbu opatření, postupů a procesů určených ke snížení těchto rizik.

ČSN P CEN/TS 14383-3

Prevence kriminality – Plánování městské výstavby a navrhování budov – Část 3: Obydlí

Obsah: Norma rozebírá faktory mající vliv na kriminalitu týkající se objektů bydlení, a to jak rodinných domků a jejich seskupení, tak bytových domů. Dále jsou v normě popsány způsoby jak je třeba konstrukcí a uspořádáním jednotlivých prvků rizikové faktory vyloučit nebo alespoň omezit. V druhé části normy jsou formuláře, umožňující exaktně stanovit rizika na základě váhy jednotlivých vlivů. Norma poskytuje vodítko jak pro projektanty a stavitele, kde upozorňuje na vlivy kterých je vhodné se vyvarovat, tak pro pojistitele, kteří na jejím základě mohou zhodnotit velikost rizika případného napadení.

ČSN P CEN/TS 14383-4

Prevence kriminality – Plánování městské výstavby a navrhování budov – Část 4: Obchodní a administrativní budovy

Obsah: Norma se zabývá kriminogenními faktory, působícími v obchodních a administrativních budovách a opatřeními k minimalizaci rizik z nich plynoucích. Poskytuje návod, jakým způsobem vyloučit nebo omezit škody, vznikající následkem trestné činnosti, a prostředky jakými toho lze dosáhnout.

Normy připravuje mezinárodní normalizační orgán CEN v technické komisi TC 325.

Další připravované normy řady 14383:

TR 14383-5	<i>Čerpací stanice PHM</i>
TR 14383-6	<i>Školy</i>
TR 14383-7	<i>Objekty veřejné dopravy</i>
TR 14383-8	<i>Ochrana budov a prostorů před kriminálními útoky páchanými pomocí vozidel</i>

Závadné, rizikové a nebezpečné skutečnosti, které v okrsku zjistíte, je třeba předat dál. Informovat o nich ty, kteří mají, mohou nebo musí něco udělat pro jejich odstranění. Nejobtížnější nebývá informování obyvatel, aby ve vlastním zájmu odstranili rizika svého majetku nebo ho zabezpečili, ale informování v rámci obecního/městského úřadu, jehož jste součástí. Jakmile půjde o veřejný pořádek, životní prostředí, dopravu apod. a vy budete informovat obec a její úředníky a chtít po nich, aby nedostatky odstranili, obvykle narazíte. **Včas se proto domluvte se svým nadřízeným, jakým způsobem mu máte tyto poznatky předávat a jak se dozvíte, co KONKRÉTNÍHO v té věci bylo uděláno.** Informaci o tom, jak byl problém vyřešen, pak předáváte dál občanům v okrsku.

Užitečné také je, pokud se účastníte jednání, zasedání komisí, které se týkají řešení problémů ve vašem okrsku (projednávají-li se bezpečnostní záležitosti nebo například nová výstavba či nějaké přestavby a rekonstrukce). Tam máte prostor se přímo vyjádřit např. k tomu, jaké technické prvky jsou vhodné, aby rekonstruované místo nepřitahovalo ničitele a vandaly, kde instalovat semafor atd.

Okrskový strážník nemá obvykle pravomoc k tomu, aby přiměl obec k nápravě konkrétních nedostatků. Jestliže bude stále na něco upozorňovat a aktivně vyhledávat, mapovat a dokumentovat rizika, se kterými se pak nebude pracovat, bude si připadat zbytečný. Stejně tak zbytečný bude připadat obyvatelům lokality. Strážník musí být úspěšný a na základě jeho podnětů se musí něco měnit. Na veliteli je, aby další části úřadu byly srozuměny s tím, že jim strážníci budou předávat problémy a podněty k řešení a že pokud nedojde k nápravě, bude to blamáž nejen pro strážníka a obecní policii, ale i pro samosprávu a její úředníky.

4. ČINNOST V OKRSKU

2. Konkrétní aktivity v oblasti sociální prevence

Sociální prevencí se zabývá celá řada subjektů. Školami počínaje a neziskovými organizacemi konče. Proto, než se do sociální prevence pustíte, zvažte dobře, jestli je to třeba, a když ano, jestli je nutné, abyste to za městskou policii dělali zrovna vy. Má-li vaše městská policie nějaké specialisty na prevenci, pak je to obvykle jejich záležitost a vy jim můžete dodat především údaje o stavu lokality a konkrétních cílových skupinách.

V podání městských (obecních) policií jde o *besední a přednáškovou činnost určenou dětem ve školách a seniorům*. Jestliže máte dojem, že vám besedování s dětmi nebo seniory nějak usnadní pohyb a práci v okrsku nebo dopomůže některým vašim cílům, tak to dělejte. Jestliže vám to tak nepřipadá, pak tuto činnost přenechejte jiným strážníkům.

Další sociálně preventivní aktivitou jsou *nejrůznější druhy setkání s veřejností*. Pravidelná veřejná setkání, příležitostná veřejná setkání, setkání s konkrétními cílovými skupinami ohroženými určitým druhem kriminality (zahrádkáři, motoristé, majitelé chat...). Při těchto aktivitách je vaše role již zřetelnější. Máte místní znalost a právě při těchto příležitostech se můžete jednak ledacos dozvědět, ale současně se i obyvatelé okrsku mohou ledacos dozvědět od vás. Je to jeden ze základních komunikačních nástrojů.

U sociální prevence je důležité rovnoměrné rozložení sil. Když se to nepodaří, všichni neustále chodí někam besedovat s dětmi a o výsledcích takových aktivit neexistuje žádné jiné vyhodnocení, než že se dětem cosi líbilo. To je sice milé, ale o úspěšnosti to nevyovídá nic. Navíc snad ani není hlavním cílem okrskového strážníka líbit se dětem. Poznatky, které pro sociální prevenci jako okrskáři získáte, se obvykle týkají trávení volného času mladých lidí. Jestliže si stále někdo v okrsku stěžuje na to, že se mládež schází na dětském hřišti, tam kouří, povykuje a cosi ničí, je to možná také tím, že se nemá kde jinde setkávat. Setkávají se na dětském hřišti

prostě proto, že jsou tam lavičky. Kdyby byly někde jinde, budou se setkávat jinde, jestli je odtamtud ovšem nevytlačí jiná „uliční“ skupina. Okrskář si všímá pohybu na ulici a hledá příčiny toho kterého chování. Jakmile na ně přijde, předává svá zjištění a doporučení obci.

3. Konkrétní aktivity v oblasti viktimizační prevence

V rámci viktimizační prevence se budete zabývat tím, aby se lidé žijící ve vašem okrsku pokud možno nestávali oběťmi protiprávního jednání. Vaším hlavním úkolem bude *poradenství*, tj. poskytování konkrétních rad konkrétním lidem (nebo skupinám lidí), jak mají zabezpečit sebe, svůj majetek, své děti, seniory atd. Podle toho, které problémy se ve vašem okrsku vyskytují nejčastěji, se pak zaměřuje i vaše poradenská činnost. Pokud jde o rozšířený negativní jev, můžete své rady medializovat – např. upozornit na jev a současně poradit, co s ním prostřednictvím nějakého média – novin, televize, letáků apod. Můžete organizovat (nebo se podílet – pokud organizuje někdo jiný) na tréninku nutné obrany, příp. jiném výcviku zaměřeném na vhodné a bezpečné chování.

Kromě samotného poradenství můžete občany *na negativní jevy upozorňovat a varovat před nimi* – např. vytváření divokých skládek a k čemu to vede.

Všechno výše uvedené můžete dělat při kontaktu s občany na ulici, prostřednictvím médií, při veřejném setkání, besedě apod.

Důležitou součástí prevence viktimizace může být také zapojení občanů do zajištění jejich vlastní bezpečnosti. Může jít o různé sousedské hlídky, dopravní asistenty apod. U těchto opatření je vždy nutné zajistit plný soulad s právními předpisy (např. asistenti na přechodech pro chodce musí mít pověření obecního úřadu) a s etickými zásadami (např. střežené sousedství by se nemělo zvrhnout ve špehování lidí). Prevencí

proti zneužití těchto opatření je i pečlivý výběr osob, se kterými na těchto opatřeních budete spolupracovat. Pro ilustraci uvádíme příklady možného zapojení veřejnosti:

Projekt „Dopravní asistent“

Problém: *Potřeba zvýšit bezpečnost dětí na přechodech pro chodce u základních škol. Městská policie ani Policie ČR nemohou zajistit hlídky každé ráno i odpoledne.*

Řešení: *Zapojení občanů jako dopravních asistentů. Dopravní asistent je dobrovolník, který v určenou dobu – ráno před zahájením výuky a odpoledne po jejím skončení – stojí na přechodech u škol a dalších rizikových přechodech, kudy chodí děti z/do školy, pomáhá dětem bezpečně přejít na druhou stranu, zastavuje auta a upozorňuje děti na možná nebezpečí. Za tímto účelem je vybaven reflexní vestou a stavěcím terčem, proškolěn v oblasti dopravní bezpečnosti, práce s dětmi a mládeží a pověřen obecním úřadem obce s rozšířenou působností výkonem této činnosti v souladu se zákonem č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích.*

Pozitiva: *Díky projektu se posiluje partnerství mezi občany a institucemi na místní úrovni a aktivní zapojování občanů do řešení problematiky bezpečnosti. Dobrovolník může nahradit strážníka, který v ten samý čas může vykonávat činnost, při které ho nikdo jiný zastoupit nemůže. Projekt také přispívá k efektivnímu zajištění bezpečí dětí a mládeže.*

Střežení chatových osad

Problém: *Opakované vykrádání chat v chatové osadě. Policie může posílit hlídky, ale nepřetržitě v lokalitě hlídkovat nelze.*

Řešení: *Majitelé chat měli enormní zájem situaci zlepšit, a proto byli motivováni se do předcházení trestné činnosti zapojit. Našli se lidé, kteří v osadě, nebo v blízké obci žijí celoročně. Tito lidé, po dohodě s ostatními majiteli chat a chalup a s policií, vykonávali obchůzky po osadě. Během nich kontrolovali, jestli je chata dobře zabezpečená a v případě nějakého problému telefonem upozornili majitele objektu nebo zavolali policii.*

Pozitiva: Veřejnost se zapojí do zajišťování své vlastní bezpečnosti a zastoupí policii tam, kde je právě potřeba.

Zadávejte okrskovým strážníkům vždy úkoly komplexní povahy, představte jim pouze cílový stav, kterého má být dosaženo v optimálním případě. **Úkoly se musí zásadně vztahovat k cíli.** Nástroje by měl strážník zvolit sám podle vlastního uvážení a na základu znalosti svého okrsku.

Příklad: Problémové pískoviště

V lokalitě je dětské hřiště, na jehož provoz městská policie často přijímá stížnosti. Rodiče si stěžují, obyvatelé okolních domů si stěžují, všichni si stěžují. Úkolem strážníka je vyřešit problém, cílovým stavem je snížení počtu stížností. Které konkrétní nástroje k zlepšení situace strážník použije, je jeho věc, vás zajímá výsledek a tím také budete měřit jeho úspěšnost. Jestli bude více pokutovat, vyjednávat, hlídkovat nebo doporučí obci úpravy pískoviště, jako je zakrývání písku na noc, zřízení pozice správce apod., záleží na něm.

Izolované pokyny – nasbírej 36 pokut a jdi třikrát besedovat, padni komu padni, nasbírej kdekoliv, beseduj s tím, kdo neprotestuje, nejraději se seniory v domově důchodců (tedy s někým, kdo je chráněn tak dobře, jak to jen jde), nejsou pro okrskového strážníka vhodné. Může je vykonávat kdekdo, ne specialista. Takový úkol nemá smysl a specialistu musí urážet a navíc plýtvá jeho potenciálem.

Okrskový strážník ví, jaké změny je potřeba udělat, aby nebezpečná křižovatka, nebo přechod byly bezpečnější. Je třeba mu zadávat komplexní úkol, připomenout mu základní cíle a dát mu náměty, co může zkusit, a zadat mu čas, do kdy je to třeba udělat. On si už poradí. A po třech letech služby a nebude vyhaslý, zničený a opotřebovaný. Pak ho práce bude bavit a bude jí dělat dobře. Jestliže to nechápe a vyžaduje izolované úkoly, není to okrskový strážník a vyměňte ho.

5. KOMUNIKACE V OKRSKU

Při každodenní činnosti bude vaší nejobvyklejší a nejučinnější zbraní slovo. Budete jím potřebovat vládnout šikovně a účinně. Budete komunikovat s obyvateli vašeho okrsku, s lidmi, kteří do něj přicházejí nebo přijíždějí za prací nebo za zábavou, s úředníky samosprávy a s ledaským dalším. Komunikační styl budete volit jednak podle toho, jestli kontakt vyvoláte vy, anebo druhá strana a také podle toho, jestli jde o kontakt problémový nebo bezproblémový. Dalším hlediskem je, jestli komunikujete směrem dovnitř (s úřadem, samosprávou, nadřízeným) nebo směrem ven (s veřejností).

UNIFORMA (stejnokroj)

Základním komunikačním nástrojem strážníka je uniforma (stejnokroj). Myslete na to zejména ve chvílích, kdy se na vás někdo obrací útočně, nespokojeně nebo jinak protivně, že nenadává obvykle vám osobně, ale vaší uniformě. **Vaše uniforma je obvykle důvod, proč se obrací právě na vás.** Představujete základní kontaktní osobu mezi veřejností a obcí. Jiné představitele obce občan na ulici obvykle nepotkává nebo je nepoznává, navíc je zvyklý, že ti ostatní mají kancelář. Vaše kancelář je ulice. Uniforma vás zviditelňuje a zavazuje, protože vše, co v uniformě děláte nebo říkáte, neříkáte a neděláte sami za sebe, ale jako úřední osoba. Je proto důležité zachovat za všech okolností profesionalitu.

KONTAKT BEZPROBLÉMOVÝ I (vyvolá ho druhá strana)

Bezproblémový kontakt je takový, jehož podstatou není konflikt ani problémová situace. Nepůjde o žádný spor, ani přetlačovanou a duch rozhovoru bude celkem přátelský, pokud neuděláte nějakou zbytečnou chybu. Takovou komunikaci zahajuje druhá strana nejčastěji proto, že chce od vás nějaký druh poradenství. Vystačíte tedy obvykle s místní znalostí. Tento druh komunikace není nijak rizikový a strážníkovi obvykle nedělá potíže.

Dalším takovým kontaktem je rozhovor na ulici, který s vámi naváže nejčastěji senior, protože si chce s někým popovídat a dopoledne po ulici mnoho lidí volným krokem nechodí. Takový rozhovor může být někdy trochu dlouhý, nicméně se v jeho průběhu máte možnost ledacos o životě v okrsku dozvědět.

Co je užitečné mít u sebe:

Vzhledem k tomu, že vaše činnost je nejčastěji poradenská, je užitečné být pro tuto činnost vybaven. Následující prostředky mají strážníci k dispozici, ale obvykle je rozdávají buď při slavnostních příležitostech a prezentačních akcích, nebo při besedách s dětmi a seniory.

- **mapa** – mapa města je užitečná zejména pro kontakt s cizinci, usnadňuje popisování a vysvětlování a odstraní vaši případnou nejistotu při používání jiného jazyka než češtiny
- **kartičky a samolepky** – nejrůznější organizace a instituce vydávají kartičky s informacemi, jak se chovat v některých situacích - při dopravní nehodě, domácím násilí, jak zabezpečit dům, co dělat, když vás vykradli, samolepky s užitečnými telefonními čísly apod.
- **reflexní prvky** – samolepky nejrůznějších tvarů, proužky a náramky. Reflexní prvek, který dáte člověku jdoucímu po silnici nebo ulici za šera a mlhy má poněkud jiný význam, než když ho rozdáváte na besedě.

KONTAKT BEZPROBLÉMOVÝ II (vyvoláte ho vy)

Jde o stejný druh kontaktu, jenom ten, kdo někoho osloví, budete tentokrát vy. Máte to trochu složitější, než druhá strana, protože od vás nikdo nečeká, že se s ním budete bavit jen tak. Jakmile někoho osloví uniforma, obvykle to neznámá nic příjemného. Pochodování po ulici a oslovování náhodných chodců nepřipadá poněkud podivné jen vám, ale i veřejnosti, proto není nutné, abyste se do takového úkonu vrhali nějak

uměle. Cílem bezproblémového kontaktu je to, aby vás veřejnost nevnímala pouze jako represivní prvek, ale i jako kohosi užitečného a měla potřebu s vámi spolupracovat.

Co je ještě užitečné mít u sebe:

- **termodeka (alu-deka)** – balíček termofólie, jaká se používá při běžeckých závodech nebo jako prvek první pomoci pro řidiče. Fólie udržuje organismus v teple a hodí se pro první pomoc v dešti nebo v zimě.
- **rukavice** – tenké gumové chirurgické rukavice na jedno použití (pro případ, že se budete muset dotýkat něčeho, co vyžaduje hygienickou ochranu)

Nástroje bezproblémového kontaktu

Pro navázání bezproblémového kontaktu můžete použít několik nástrojů. Jejich prostřednictvím dáte lidem v okrsku informaci o tom, že jste tady, co děláte a v čem jim můžete být užitečný. Např.:

Letáky za stěrač auta

Strážník procházející okrskem si všímá aut parkujících na ulicích. Zajímá ho, zda nestojí na zákazu stání či zastavení, nebo nějak jinak neporušují přepisy. Všímá si ale také, zda má auto vpořádku vše, co je na první pohled viditelné a jestli není nijak poškozeno. Zanechá o tom řidiči za stěračem zprávu ve formě letáku. Leták je z obou stran potištěný textem s informacemi, kolik takových kontrol je za určitý časový úsek provedeno, jak a proč jsou tyto kontroly prováděny, kdo je provádí atd. Předtištěný text informuje majitele aut zajímavým způsobem o práci městské policie. Na letáku je také část, kterou vyplní okrskář: kdo a kdy (datum a čas) kontrolu provedl a s jakým výsledkem. Z těchto informací se majitel auta dozví o tom, kdo je „jeho“ okrskář, že kontroloval zabezpečení jeho majetku, v který den a v kolik hodin to bylo a v jakém stavu se jeho auto nacházelo. Tento nástroj využívá např. MP Praha.

Obdobně je možné využít vývěsky na domy, veřejné vývěsky, strážníkovy okénko v radničních novinách nebo nějakých jiných místních tištěných médiích apod.

Veřejná setkání s občany

Veřejné setkání je pro občany příležitostí, jak si promluvit s odborníkem o svých problémech. S lékařem se také baví o své nemoci. Lidé mají navíc uniformy často rádi, dokonce i ti v problémových lokalitách. Vy pak budete mít příležitost představit sebe i svou práci, seznámit veřejnost s bezpečnostní situací v lokalitě a sami se od ní ledacos dozvědět. Zkušený strážník si dokáže z veřejného setkání odnést řadu informací, které jsou pro další práci v okrsku klíčové.

Podstatné je, aby setkání mělo hlavu a patu a také nějaký výsledek. Ideální je na začátku představit svůj pohled na lokalitu, pak dát prostor účastníkům z řad občanů, aby mluvili o tom, co je trápí, následně se baví o opatřeních, která se podniknou pro odstranění problémů, a o tom, kdo a jak se na těchto opatřeních bude podílet. Vystupujte z pozice odborníka, mějte co nabídnout a také apelujte na aktivitu občanů. Požádejte je o pomoc – určitě vám vyjdou vstříc. S občany na veřejném setkání je třeba zacházet s respektem, poučit se z chyb, nebýt vždycky ze všech nejchytřejší, umět naslouchat, porozumět problémům a zohlednit je ve své práci.

Nevnucujte lidem svoje nápady, pokud je nezajímají a svoje cíle, pokud mají jiné. Právě v tom, že vezmete v potaz jejich potíže, přání a podněty a začleníte je do svých pracovních plánů, spočívá hl. princip community policing.

Mezi účastníky veřejného setkání se taky může najít několik občanů, které bude zajímat pravidelnější spolupráce s vámi. Využijte toho, vyměňte si čísla či e-maily, a pokud to bude potřeba, obraťte se na tyto osoby a udržujte s nimi kontakt i nadále.

Užitečné je, pokud se veřejného setkání účastní i zástupci Policie ČR a představitelé obce – členové zastupitelstva. Často se stává, že se otevře téma, které spadá do kompetence někoho jiného, než jste vy. Pokud je to možné, doporučujeme také, aby veřejné setkání řídil nezávislý moderátor. Pokud to ale z nějakých důvodů zajistit nelze, lze si samozřejmě poradit i bez moderátora.

O tom, co se dělo s podniky občanů a o tom, co podnikáte v okrsku, je vhodné občany dál průběžně informovat prostřednictvím *letáku-zpravodaje*. Není to nijak nákladné, ani náročné – stačí vytisknout několik informací na standardní formát, zvýraznit důležité tučným písmem nebo rámečkem, namnožit na kopírce a rozhodit třeba do dopisních schránek. Sdělení by měla být co nejkonkrétnější: *V ulici Kopretinové byl instalován nový 3D přechod pro chodce... Veřejné osvětlení v parku u náměstí bylo rozšířeno... Město vydalo vyhlášku, která zakazuje konzumaci alkoholu na vybraných veřejných místech...* Zpravodaj je vhodné vydat a rozšířit pokaždé, pokud máte nějaké nové výsledky, příp. pokud se nepodařilo realizovat něco, na čem občanům hodně záleželo. Pak můžete ve zpravodaji vysvětlit, proč je výsledek úspěšný jen z poloviny, nebo proč se řešení odkládá. Do zpravodaje můžete zařadit i fotografie míst, o kterých je řeč – např. stav před změnou a po změně apod.

Přednášky a besedy

Oba nástroje jsou užitečné pro předávání preventivních informací obecné povahy. Nejčastějšími cílovými skupinami jsou děti a senioři. Jsou to také cílové skupiny nejspíše shromážditelné na jedno místo. Besedovat se dá i s jinými cílovými skupinami, které spojuje něco jiného, než věk. Se zahrádkáři, motoristy, majiteli a provozovateli hospod v okrsku apod. Je nezbytné si dopředu ujasnit, PROČ tento nástroj vůbec používáte a současně si velmi pečlivě hlídat, aby se nestal nástrojem samoučelným! Bezproblémový kontakt bezpečnostních složek s veřejností je v poslední době významně redukován právě pouze na besedy s dětmi ve školách a seniory v domech pro seniory, což právě samoučelnost často evokuje.

VZTAH CÍLE A NÁSTROJE

Chceme-li dosáhnout nějakého cíle, určíme si cestu (prostředek, nástroj), kterou k němu půjdeme. Např.: Jak budu řešit nebezpečné parkování v této ulici? A už vymyslíme způsoby, kterými by se cíle dosáhnout dalo. A naopak, u každého nástroje a prostředku bychom se měli ptát, jakého cíle právě teď dosahujeme. Např. Jaký cíl sleduji tím, že jdu besedovat s dětmi do školy, dávám pokutu, nebo botičku? Čemu přesně prospívám besedou, pokutou, botičkou?

A následně si položím záludnou, ale nutnou a poctivou otázku: **A jak to vím, že prospívám?** Odpověď, že to je přece zřejmé, protože to tak bylo vždycky, před vámi nemůže obstát. Vás zajímají jen fakta!

Důležité: Jestliže nástroj (opatření, prostředek) neslouží žádnému cíli a stal se cílem sám, nemá cenu ho používat. Je to naprosto k ničemu.

Všechny nástroje, které strážník používá, mají usnadňovat kontakt, komunikaci a jeho práci. Jakmile mu bude nástroj z nejrůznějšího důvodu protivný, je lepší, když ho nepoužívá, neboť jej pouze devaluje. Bude všem ostatním povídat, jak je to zbytečné a ničemné a nemá to cenu. **Používání nástrojů je třeba strážníkům dobře objasnit, a jestliže některému z nich kterýkoliv vyložení nevyhovuje, dejte mu nějaký čas, aby poznal, v čem je jeho výhoda.**

KONTAKT PROBLÉMOVÝ I (vyvolá ho druhá strana)

Problémovým kontaktem je myšlen takový, kdy jeho podstatou je problém. Buď se něco stalo, nebo se něco chystá. V takovém případě je před vámi oznamovatel nebo stěžovatel. Může jít rovněž o situaci, kdy je člověk, který se chystá s vámi navázat rozhovor pod vlivem návykové látky nebo je rozrušený a vás si vybral jako aktuálního společníka.

Svědkové – to je nejzajímavější cílová skupina a vaše hlavní. Cílem vaší přítomnosti v okrsku je vytvářet bezpečné prostředí a jedním z důležitých aspektů bezpečného prostředí je spolupracující veřejnost. Obyvatelé lokality jsou ochotní dosvědčit, co viděli, co se děje a konkrétně a neanonymně upozornit na osoby, které narušují občanské soužití. Množství svědků ochotných s vámi přímo komunikovat je jedním z indikátorů, který vám dá vědět, že vaše práce má smysl a děláte jí dobře. Svědky si hýčkejte a važte si jich.

Oznamovatelé – oznamují buď nějakou vlastní újmu, anebo rizikovou situaci. Oba typy oznámení jsou pro okrskáře důležité zejména proto, že ho informují o situaci v jeho území. Oznamovatele je vždy užitečné vyrozumívát o tom, jak jste s jejich oznámením naložili. Oznamovatel, který byl vyrozuměn, jak se věc má (užitečné je vystříhat se informací a rad typu: „to si tam nemáte nechávat, pani...“, „majetek si musí hlídat každý sám“ a podobné komandování), a je mu dáno najevo, že jeho bezpečnost vás skutečně zajímá, se časem může změnit ve svědka. Naopak, oznamovatel, pro které nikdo nic neudělal, se časem může proměnit ve stěžovatele.

Stěžovatelé – jsou nejnepříjemnějšími osobami, se kterými budete muset jednat. Někdy si stěžují oprávněně, jindy ze zvyku. Občas nesnáší sousedy, někdy vás. Obvykle ne vás osobně, ale městskou policii, jakož i každou další policii. Stěžovatel je nespokojený se stavem věcí a chce, aby tento stav byl napraven. Občas je to člověk, který byl původně oznamovatelem, ale nic se nedělo a nestalo, a tak se stal nespokojeným stěžovatelem - z přátelského tónu a konstruktivního postoje přešel do reptání.

Na některé obzvláště nepříjemné typy komunikátorů se lze připravit speciálním vzdělávacím programem. Většinu každodenních situací ale zvládne okrskový strážník sám, bude-li používat rozum a cit. **Nebude brát všechno osobně a současně bude nepřetržitě zaměřený na problém.**

- Stále myslíte jen na svůj cíl, neztrácejte čas hádkami a zbytečnostmi.
- Cílem komunikace není nikdy komunikace sama, s lidmi se bavíte proto, aby váš okrsek byl bezpečnější.
- Neurážejte se, když se vám někdo vysmívá nebo vás obviňuje ze všech hrůz světa. Není to nic osobního, a pokud to nesouvisí s vašimi cíli, tak to nechte jít jedním uchem tam a druhým ven. Když zjistí, že s vámi není zábava, nechá toho.
- Vyrozumívejte oznamovatele o tom, co jste s jeho oznámením udělali a jak se věc má a jak postupuje.
- Z oznamovatele by se mohl stát svědek, ale neměl by se z něj stát stěžovatel.
- Ze stěžovatele se možná může stát oznamovatel, ale někdy to dá práci.
- Svědka hýčkejte a dejte mu jasně najevo, že si ho vážíte.

KONTAKT PROBLÉMOVÝ II (vyvoláte ho vy)

Takový kontakt obvykle vypadá tak, že udělujete pokutu, někomu něco vytýkáte a po někom chcete, aby něco dělal jinak. To samo o sobě bývá zdrojem konfliktu. Jako strážníci jste na tyto situace zvyklí a už jste se v nich rozhodně pohybovali. Jako okrskáři se problémovým kontaktům také nevyhnete a není to ani cílem. Pokuty je třeba dávat a zákony a vyhlášky vymáhat. Nicméně ve vašem případě je třeba dodržovat několik pravidel, na která běžný strážník až tak moc myslet nemusí.

- U každého represivního opatření vysvětlíte tomu, vůči němuž ho používáte, proč to děláte, k čemu je to dobré a v čem se on chová nebezpečně.

5.

KOMUNIKACE V OKRSKU

- Přestupce nelovte schválně (jen proto, abyste někoho ulovili), jestliže to nijak nepřispívá k vašemu cíli nebo se to zdá být nekonečné a výsledky to nepřináší.
- Nestanovte si žádné kvantitativní cíle v této oblasti (dnes nasbírám 5 pokut), ale vždy konkrétní (jestli tam bude zase stát to zelené auto, jehož řidič nevzal předchozí domluvu na vědomí, tak už bez pokuty neodjede).
- Vždy zdůrazněte, že bráníte svou lokalitu, protože váš úkol je, aby v ní bylo bezpečno, a proto jednáte takto.

Okrsek znám, lidi mě. Bavíme se spolu a já se snažím řešit to, co je trápí, a taky problémy, které vidím sám. Řekl bych, že mi to celkem i jde. Ale co by mě tedy vážně zajímalo – podle čeho mě teď šéf bude hodnotit?

Hodnocení pracovníků a pracovního výkonu je rozsáhlá problematika a tento text si rozhodně nedělá ambice na postižení všech jejích aspektů. O hodnocení policejní práce jsme navíc zpracovaly samostatný materiál (týká se sice práce Policie ČR, ale lze ho z větší části použít jako inspiraci i pro obecní/městské policie) *Hodnocení na základních útvarech Policie české republiky, pro MV ČR, 2008*, který je veřejně dostupný na internetových stránkách www.spolecnekbezpeci.cz, v sekci dokumenty. Zájemce dále odkazujeme na odbornou literaturu o řízení lidských zdrojů a managementu obecně. Zde tedy uvádíme jen konkrétní náměty na nástroje hodnocení, které lze v případě práce okrskáře použít, a jejich stručný popis.

Pokud předpokládáme, že strážník má stanovené cíle, ke kterým jeho práce směřuje, lze jeho práci poměřovat tím, **zda, do jaké míry a v jakém časovém horizontu se mu daří tyto cíle naplňovat**. Kvalitativní metodu hodnocení lze využívat jako výhradní, příp. ji kombinovat s metodou kvantitativní.

Kvalitativní hodnocení bude pak postaveno na principech:

- Hodnocení nadřizujícím
- Sebehodnocení
- Hodnocení vnějším zákazníkem

A kvantitativní hodnocení na:

- Počtu kontaktů, kontrol, vyřešených přestupků, stížností atd.

Zdrojem bude jakási forma evidence, doporučujeme, aby si strážník vedl pracovní deník, do kterého si bude k jednotlivým dnům zapisovat, čemu se věnoval, proč a s kým se kvůli tomu sešel, koho kontaktoval, jaké řešil přestupky a jakým způsobem, kolik řešil stížností a jaký měly charakter, svědky/oznamovatele a jednání s nimi apod.

HODNOCENÍ NADŘÍZENÝM A SEBEHODNOCENÍ

Mělo by probíhat formou pravidelných rozhovorů mezi okrskářem a jeho velitelem. Během rozhovoru společně zhodnotí bezpečnostní situaci v lokalitě a to, jakým způsobem se okrskáři daří naplňovat stanovené cíle, řešit problémy atd. Pokud je zjevné, že bezpečnostní situace se zlepšuje, určité typy protiprávního jednání ustupují a policista na tom má prokazatelný podíl, pak je hodnocen pozitivně. Pokud je naopak zjevné, že bezpečnostní situace je špatná, určité typy protiprávního jednání, sociálně-patologické jevy přetrvávají, nebo se naopak dějí častěji a strážník s tím nic nedělá, není schopen přijít s nějakým řešením, pak je hodnocen negativně.

Hodnotit tedy lze:

- aplikaci opatření, která předejdou protiprávnímu jednání, nebo činy, které se už staly, resp. se v lokalitě opakovaně stávají
- iniciativu, ochotu a samostatnost (schopnost nacházet nová řešení, která jsou úspěšná při řešení problémů)
- komunikativnost (jak strážník komunikuje s obyvateli lokality, jaké jsou ohlasy od občanů – stížnosti, pochvaly apod.).
- odbornou úroveň (zda se strážník profesně vyvíjí)
- osobní nasazení,
- ústrojovou kázeň, atd.

HODNOCENÍ VNĚJŠÍM ZÁKAZNÍKEM

Tento způsob hodnocení se používá v organizacích zpravidla pouze tam, kde se pracovníci bezprostředně setkávají se zákazníky nebo tam, kde lze určitou službu bezprostředně identifikovat s určitým pracovníkem. Pro strážníky-okrskáře se tento způsob hodnocení tedy jeví jako vhodný prostředek. Jeho používání je ale nutné velmi dobře připravit. Překotné zavádění hodnocení vnějším zákazníkem sebou totiž nese významná rizika.

Hodnocení může probíhat různými způsoby:

- *Kvalitu práce strážníka hodnotí lidé, kteří bydlí v jeho okrsku.* Lze se jich dotázat prostřednictvím dotazníků distribuovaných do schránek, u příležitosti veřejného setkání apod.
- *Kvalitu práce strážníka hodnotí zástupci samosprávy:* starosta obce, města, městské části, zastupitel, který má na starosti oblast bezpečnosti apod. Velitel se jich může dotazovat na pravidelných pracovních schůzkách, příp. písemnou formou.
- *Kvalitu práce strážníka hodnotí jeho spolupracovníci z jiných organizací, tj. ti, se kterými strážník nějak spolupracuje* – zástupci obecního/městského úřadu, nevládních organizací a občanských sdružení v jeho okrsku atd.

KVANTITATIVNÍ HODNOCENÍ

Mělo by se stát doplňkem kvalitativního. Podstatnými ukazateli může být počet strážnickových kontaktů s občany, počet vyřešených stížností, podnětů, přestupků atd. Zdrojem je opět evidence, kterou strážník o své práci vede, ideálně pracovní deník.

6. HODNOCENÍ PRÁCE OKRSKÁŘE

V zájmu maximální objektivity hodnocení vašich podřízených kombinujte více hodnotících nástrojů, neomezujte se jen na jeden. Hodnoťte na základě reprezentativních, dostatečných a relevantních informací. Buďte při hodnocení poctiví a spravedliví. Prezentujte hodnocení jako názor. Poskytujte informace o hodnocení pouze těm, kteří mají právo je znát. Neakceptujte hodnocení předkládané někým jiným, aniž byste znali podklady, které k němu vedly. Dodržujte zásady hodnocení, které jste sami stanovili.¹

1 Koubek, J. Řízení lidských zdrojů. Praha: Management Press, 2006. ISBN 80-7261-033-3, s. 217

COMMUNITY POLICING

místo závěru

V úvodním slově a jednou i v textu příručky jsme použily výraz community policing. Mohlo by se tak zdát, že jde o pojem, který je s prací okrskáře spojen jen okrajově. Ve skutečnosti ale zahrnuje community policing vše, o čem jsme tu pojednaly, a ještě i mnohem víc.

Community policing se obtížně překládá i obtížně definuje. V nějšířím slova smyslu můžeme říct, že jde o **způsob ochrany místní komunity (obyvatel obce, města, městské čtvrti apod.), na kterém se aktivně podílejí všichni, kdo v místě žijí, pracují a spravují ho.** Postupy, které z community policing vycházejí, jsou založené na spolupráci policie, obecní policie, veřejnosti, samosprávy a místních organizací a institucí, na otevřené, partnerské komunikaci, sdílení společných problémů v oblasti bezpečnosti a hledání a přijímání společných řešení.

Z předchozího textu je patrné, že strážník-okrskář má v tomto způsobu zajištění bezpečnosti ve městě/obci nezastupitelnou úlohu. Některé postupy se dnes mohou zdát neobvyklé a zdlouhavé – diskuse s veřejností, schůzky se zastupiteli, poslouchání názorů ostatních a jejich zohlednění ve vlastní práci – ale k cíli vedou. Na rozdíl od některých rychlých a jednoduchých, které však cíl zcela míjejí.

POZNÁMKY:

POZNÁMKY:

POZNÁMKY:

POZNÁMKY:

Michaela Veselá
Kateřina Pospíšilová

STRÁŽNÍK v okrsku

© 2009 Společně k bezpečí o.s.

Grafická úprava: Ondřej Polony

Společně **k bezpečí**

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

městská
police

PARDUBICE